

ارمغان

من ریزبیز شبان را شناخته‌ام
دل با ستاره و
جان به جان ماه.

من دم به دم زمین را کاویده‌ام
و برای ات از پنهانی هستی
سینه‌ریزی فراهم آورده‌ام.

من گوهره‌های دل‌ام را برای ات
پیچه‌های گوشواره گردیدم.

با بلندای بادبانی جهانی
با موجی از پرسش‌های جاودانی
بیبا به شب تنهایی
که روشنایی
با ما هم درد، با ما آشنا نیست.
با ما در یک دریاست
اما در یک جهت، با ما به شنا نیست.

سوسن‌ها

شب‌نمن که شب‌انه بِر بِرگ مِن نشیند
 قلبِ زمین را درمی‌یابد
 و از گل‌وی پگاه
 در تپشِ مه
 زاده می‌شود.

به رازگونه‌گی حشرات
 در طبیعت سفر می‌کنم
 و رابطه‌ی ترد عاشقانه را می‌ستایم.

زندگی بِر شاخه‌های نازک نشسته است
 و ثانیه‌ها
 از سیزه‌های نشاط می‌پرند.

ظرافت جانِ جهان است
 و از تبسُم
 شگفتی‌ها می‌تابد.

با معشوقه‌های یک‌رتبه پروانه‌گی

تا مرزهای بی‌انتهای سکوت، رهیدن.

از من تا سیم و زرهای مرد، تا بزم‌های مردانه
قرن‌هاست،

و در تپش مه

برای نوشتن رابطه‌های ترد عاشقانه
چه بسیار قلم‌هاست!

شمع

تزویر و سیم و زر
در هر کوی و هر گذر
معیارهای ماه و مردمی را می‌تاراند.
نسیان می‌بارد
و بر سراسر سردی‌ی سنگ‌ها
در زیر چترِ بن فرهنگی گراز و گرگ‌ها
انبوهی از گل‌های اندوه می‌روید.
کسی عطر بلند زنگِ ناقوس را
در دیار خونین خفته‌گان نمی‌بود.
کسی از معیارهای بربادرفت‌ی ماه و مردم
سخن نمی‌گوید.

ای آسمان
ای چتر واژگون
ای هم‌زادِ ریخته‌گی‌های ناروای خون
ای عصیانی که چنگ‌ات را شکسته
آوازت را گستاخ
ناخن‌های ات را کشیده‌اند
ای که هواداران دیروزت، دیگر

امروز، تزویر و سیم و زر را بردند
 من هنوز در سیاهیِ تودرتویِ رؤیاها
 نشانی از عطرِ معظم آن زنگ را
 و در سفیدیِ پرده در پرده نسیم‌ها
 سببِ زودهنگامیِ دهشت‌ناک
 آن زودهنگامیِ وزشِ فراموش را می‌جویم.
 من گرچه زندانیِ این جهان‌ام
 اما هنوز می‌تپم، در قفسِ سینه‌ام.
 من گرچه گلوی ام بی‌امید
 و امیدم بی‌آتش است
 اما هنوز در خرمَنِ حجیمِ خاطرات
 در آن جذبه‌های بر باد رفتگیِ حیات
 شمعی عجیب می‌گذارم
 شمعی به قامِ فریادی
 شمعی با شعله‌ای آبی!

سَحْر

شبیست مرده و بی راز
که از آن زاری من ریزد.
شهر و شیخ و شاهنش را
در و دروازه های اش را وام نهم
به کوی خوش بوي تو من آیم.

ستاره گان چیزی گمنام را
در کام شنه من فرومی ریزند
چیزی شیرین و دیرین
چیزی راز آمیز را.
انسان های سرگردان به جست و جوی یک پیام
و دو گوهر گران دانایی
سرگردانی های خود را من بیزند.

تا برای سردر بلند هر سرا
چراغی را از دل برآورم
تا از این شب بی شاهکار و بی شبتاب
پُرشتاب کناره بگیرم
تا سرافراز بر سر کوهی پُر نور بمیرم

چون گلی در موسیقی شورانگیز سحر
 شسته من شوم.
 تا تو را جاودانه بسرایم
 به محور پاک و پاکیزه دیوانه گان برمی آیم.

بر خاک

بر پنهانی بی پایان
 دهان ام پُرچرا
 اما دست ام بی چراغ مانده است.
 تردیدهای خسته‌ی رفت‌ام
 بی جواب بازمی‌آیند.

خدایانِ خوبِ زمینی را هنوز
 در این زمانه خرابکار می‌نامند.
 شقایق‌های در قیام، علیهِ چاقو و سخن‌چینی را
 خون‌خوار می‌خوانند.

فانوس‌ها با سایه و سیاهی سخن می‌گویند.
 اقیانوس‌های در قلوب
 در غمِ آن همه قایق‌های مغروف
 آن همه قربانیانِ بلا
 قربانیانِ پرواز پوچ ابرهای عقیم لاحول ولاقوه الا بالله
 شبانه روز می‌گریند.

نوری بر گره‌گاه‌های جاوید نمی‌افتد.

انسانی در باغچه‌ای
بر شاخه‌ی خودشناسی جوانه نمی‌زند.

من در پشتِ نسیم‌ها
در جوارِ کنگکاوی‌هایِ بی‌چراغ
به گوشِ ایستاده‌ام.
تردیدی کجا در سنگی می‌شکند؟
دنیا کن شناکنان در اقیانوس
به ساحلِ سلام و بوسه
به هتر و معیارهایِ بی‌سکه
به شکوفه‌هایِ بی‌گوسه می‌رسد؟

تو ای گشاپنده‌ی گره از رازِ گرداب‌هایِ جاودانه
نجات‌دهنده‌ی گلابی‌هایِ بی‌کاشان!
تو ای چاقو را فروهشته
شقایق را به دست گرفته
ای ایستاده بر صخره‌ی بلندِ دانایی
تو بگو که تِ قلبِ آدمی چنین تاریک کچراست؟
در انتها دنیا
یک سببِ رقصان و تار به دست کجاست؟

رنگِ زمان

نمی‌توانم گفت
رنگِ زمان را نمی‌توانم گفت.
دروند که مرا به تعجبِ این جهان می‌دارد
نمی‌توانم گفت.

دنیایی در من به این زنده‌گی پشت می‌کند.
دریایی در من فریاد می‌کند.
با کسی نمی‌توانم گفت.

تو ای پوستِ بی‌چشم داشتِ دوستی‌های سفید
ای خراشیده شده از ناخنِ آزارِ زمانه
ای تعجب‌ات کودکانه
تو از او که موردِ حمله‌ی چنگال‌های گرگانه
از او که موضوعِ مزاجِ آدمیانی که همه‌ی کارشان کاسب‌کارانه
از آن پشت کرده به ذلتِ زردِ این زنده‌گی
و مأیوس از ناتوانی‌های ناگزیرش، به نابود کردنِ برده‌گی
تو از رنگِ زمانه، چیزی بگو!
تو قطره‌ای از فواره‌ی فریادی باش!
به دست و دلِ خسته‌ی ما مردمان، قیامِ بلندِ دریا را بپاش!

اشیا

اشیا در شب غرق من شوند
به ستاره‌گان عشق من ورزند
با چشممان از حیا در کنج و کنار پنهانی و قیح حیات
به حیرت من نشینند.

اشیا فوائل را من داند
سکوت را من فهمند
و به نور سلام من گویند.

اشیا شنونده‌ی راز گودگی من شوند
معشووقی من گردند
امیدی من دهند.

اشیا با تو گرم من شوند
سرد من شوند
با تو من مانند.

من غرقه‌ی نم‌های بلند شبانه
عاشق خیل بی شمار ستاره

شنونده‌ی رازهای عزیزی که حضور تو را می‌گنند کودکانه
و نگاه‌های ات را محجوبانه

فاصله‌ی خودم را با خودم می‌دانم
شرم و عشق اشیا را دوست می‌دارم
به آنان سلام کردم

برای شنیدن اسرار گوتاه و بلند تاریخ تکوین شان
که پیوسته با تار و پود جهان
آنان را به میهمانی خانه‌ی خودم فراهم خوانم.

پنجره‌ها

به: سیاوش کسرایی

در ظلمت پنجره‌ای روشن می‌شود
پنجره‌ای خاموش می‌ماند
پنجره‌ها یکسان نیستند.

در باد پنجره‌ای فریاد می‌کند
پنجره‌ای سکوت می‌کند
پنجره‌ها هم حرف نیستند.

پنجره‌ای می‌شکند
پنجره‌ای می‌ماند
پنجره‌ها هم درد نیستند.

پنجره‌ها در کنار هماند
اما برابر نیستند.

پل

پل هستم
 پایه‌های ام در مه فرورفته‌اند
 در میانه مانده‌ام
 و دو جهان را در یک‌دیگر می‌بینم.

آب‌ها از دل ام جاری می‌شوند
 ریشه‌های خیال ام در تهی می‌دوند
 اتنکای من بر خویشتن است.

اجبار، طولیست
 و اختیار، کوچک
 خوش‌بختی را چه‌گونه باید اندازه گرفت؟

عصری ابری

پنجره‌ام به باغچه‌ی دل تنگی باز می‌شود

آن جا که در پای درخت
نیمکتن خالی است.

آن جا که چه و چون‌های بر زبانِ تو جاری
از غیبتِ چیزی عزیز و عالی است.

عصری ابری
که جز خبر از باران نیست.

پرندگان آرزوهای ام را بر باد نوک می‌زنند.

حشرات خلوت ام را می‌مکند.

و گیاهان به گربیانی خاموش اندرند.

کودکان شاخه در آغوشِ کاج.

ای اعلام کرد پیوسته‌گئی خودت را با دل تنگی باغچه
ای فراموشی را بسته‌بندی کرد و گذاشته برای ابد بر تاقچه

ای شرافتات به رنگِ عاج

ای غایب

ای غریب

ای عالی

بر فراز این قالی که نقش‌های اش قربانی نگار گزليک به دسته باده است
و شکافته‌گن‌های اش همه از موش دروغ‌گوی دهان هاست

من بی‌قصد و بی‌قصر

بی‌قبله

اما با قلم

من روح برهنه‌ی ابر این عصرم.

در ته هستی

در ته هستی خانه دارم
 دنیا به من لبخند می‌زند
 و شعر در خانه ام را .
 ابر بر من می‌بارد
 و مه مرا در خود می‌پیچد.

باد اسیرم می‌خواهد
 شب انگارم می‌کند
 شکست کوچک‌ام می‌خواند
 و مرگ طعنه می‌زند.

من عشق می‌ورزم
 من انتظار می‌کشم
 من با شعر دست داده . نشسته
 پیاله‌ای چای را به او تعارف کرده
 و با او از روی یک میز
 تبادل نظر را برگرفته . آن را می‌خوانیم .
 شب از روی سر باد می‌گذرد . مرگ شکست می‌خورد
 و در ته هستی ، خانه‌ی یگانه‌ی ما شیرین می‌شود .

زمین

نمی‌گوییم زادگاه‌ام!

زادگاه‌ام!

زادگاه!

هر دیار پنج

پنجاه

پنج صد ستاره داشته است.

من من پرسم کجاست میلادگاه؟

میلادِ دوم

آن لاله‌ای که هر آدمی من بایست در زندگی اش

از عمق زندگی اش

مسئول و سرافراز بیرون بیاورد.

آن لاله‌ای که باید پا در سرزمین سردسیر جلگه‌های جهان

پا در سایه‌ی جنگ و جنایت‌زاران بگذارد

بمیرد هزاران بار

برای آگاهی از راز و رمز و چند و چون کارکرد خورشیدِ جان.

من نمی‌گوییم که ریشه‌ی من در تکه‌ای از خاک است.

من من پرسم که چرا آب بی‌خواب است؟

من از خودم عبور من گنم

و من گوییم که هر دیار پنج

پنجاه

پنج‌صد ستاره داشته است.

من می‌گویم زمینِ من
وفخرِ کهکشانی را می‌برم بر دوش.

گُل را کاشانه‌ای نیست

قلم را از قلمدانِ قلب پُر می‌کنم

و با جوهرِ آن می‌نویسم:

دنیا خلوتی است

و انسان چهره‌ای

که بی‌وطن سخن می‌گوید.

پنجه‌ای از درد، از بین پناهی

از بین نشانی و بین نامی

بر دیوارِ بی‌انتها‌یِ دنیا کشیده می‌شود.

آوازی از ناکامیِ یارمی فرومی‌افتد.

خاک پست و بلند است

و گُل را کاشانه‌ای نیست.

هیچ نبضی

بنده‌ی زر خردِ قلبی نیست.

و قلم از هر جوهری

و جان از هر وجودانی

که پُر شوند

هر یک همان را بازتاب می‌دهند.

پس دیگر چرا تو ای صدف

از سیاهی، از بی‌دری

هی دست بر سر می زنی؟

از بن دریابی

هن پا ببر بن صبری می ساییم؟

نام‌ها

تیره‌گی گلوبین است
و خورشید سراسر درد را می‌درد
- که من ام واژه‌ی آتشین!

زشت‌دلان غرقه‌ی قهوه‌ی تکبرند
هم‌جوار شیر بربده‌ی توهم،
و ماه در اقیانوس شب هترنم است
- که من ام تاج ساده‌گی، تاج افتخار!
من ام آن چیزی که از او شیرین می‌شود زندگی‌ی هر خار!

حشرات در گوش‌های از خواسته‌های کوچک‌شان می‌پرند
و عقاب دل به اوج‌های بی‌امپراتور می‌ساید
در مبارزه با سعایت و سایه‌ها می‌سوزد
و با دشواری فراروی به سوی سیرت خورشید می‌سازد
- که من ام پرواز!

هر دابی سفره می‌گسترد
و نیلوفری گرسنه‌ی عشق بر من آید
با آرماتی ستاره‌گون و آبی

- که من ام زیبایی!

در هوای ام نفس‌های احتضار است

و سرانجام کسی از میان مرده‌گان به شناسایی خویش برمی‌خیزد

نیزه‌ی مرهم آلودش پرپر زنان اوج گیران

به مهربانی بر روی زخم دیرین مهر و ماه من نشیند

دست تعهد نسبت به هر چیز پاک و زیبا را من بوسد

- که من ام آدم!

شگفت

نبض کوچک
آهنهٔ دنیاست.

مورچه‌گانِ اندیشه‌ام من گاوند و من خراشند زمان را
داستانِ خاکِ شگفت است.

که گفته است

که نبض از مادرُ شریف
و نبض شریر زادهٔ من شود؟

با دنیا چه رفتہ است؟

این چه فتنه است؟

چه کسی خفتہ است؟

که خدای خود برسیده

خودنشسته بر اوچِ خیراب‌ها

دیگران را گله گله

خالی من کند از گنجِ اندیشه

و امواج را با وعده‌ی دروغینِ دست‌یابی به هروارید و مرجان
من گیرد جان

تا باز باقی بماند برجا

مورچه‌ای خونین و تنها

هر دم به خود گویان

که چه شگفت است این خاک را داستان!

پرسش

من دانم که من مانند سرگردانی‌ی یک باد
 بر بی‌وفایی این زمین ناپاک
 سردی‌ی گستردگی زمان را درمی‌نوردم
 مانند نگاهی گم شده
 به جست‌وجوی چشم عزیزی که مادرش بوده
 مانند دمی که روزی روزگاری با سینه‌ی تو هم‌نشین
 و از این هم‌نشینی، روح‌اش پالود.
 آری یک نگاه، یک دم
 اما گاه از خودم من‌پرسم:
 این چشم‌های چیست درون من
 که پاکی را با افکار پاره‌ای از روشنایی‌ی ابر
 در میان من گذارد؟
 این کدام معناست در جان من
 که قدم‌های تو را گرامی من‌دارد؟
 در بی‌وفایی این فتنه‌انگیز این سردازان
 در زیر تسلط ابرهای بی‌شکوفه، ابرهای بی‌باران
 در میان انبوه‌اندوه گم گشته‌گی‌ی باران
 تو که‌ای؟
 من چهام؟

آیا خواهد ما را دید
خدایی که خودش مرد
اما اثر پای اش را چشم
دارد هنوز شُلُغْل می گند؟

انکار

من برابری را انکار می‌کنم
و آفتاب و ظلمت را در یک طرف نمی‌گذارم.

من طنین چشم‌های جوشان را
با آب‌های مرده، با موج‌های افسرده
به یک تنگ نمی‌کشم.

من کوه‌های تکلیف‌ناشناس برف را
به صحبت با غربات چرانی مغموم وانم دارم.

این همه دار و داس برای چیست؟
کیست که آفتاب و ظلمت را در دو گفه‌ی یک ترازو می‌گذارد؟
کیست که سرود برابری ابر و ستاره را می‌خواند؟

ای شعله‌های شوریده و غریب
ای دودهای ضد فریب
شما خودتان را
در بنیادِ تقدس‌های دروغین بیندازید!

فرم‌های سرسرد ۵ به فرمول‌های منفعت‌جویانه‌ی ریاضی را بسوزانید!
 چهار گرفتار مختلف دارد یک سان
 دست من از هر کدام‌شان چراخ آبادانی را درمی‌آورد.
 دست تو اما در هر کدام‌شان
 چاقوی زنگزده‌ی خوابی جاودانه را می‌گذارد!

پندار

از پنداری پارینه بازگشتم
 با قلمه‌های بی‌ریشه‌ی تصورات
 بر پشت‌ام.
 و گنون با گلکن که من نویسم
 جز نوای باد نیست.
 و بر خرم‌هایی که پرتاب من شوم
 امیدی نیست.
 از بُن ساقه‌ها، تلغی بر می‌آیم.
 از تمام بی‌حوالله‌گی‌ها به خویش‌ام:
 تنگی‌ی روح را در گدامین بیابان رها گنم؟
 گدام نی‌شکر را صدا گنم
 که تنها تصویری در آب نباشد؟
 باع‌های پیش رو از تغییراتِ ناگزیر آینده‌اش
 خراب نباشد؟
 تو در کجا ریشه خواهی زد؟
 تو در کجا ساقه‌های ات
 بارشان دقت در ادای تعهد
 کارشان پرداختن به نیازِ رقتِ قلوب خواهد بود؟

نجوایی شبانه به گوش می‌آید
 اما لبی پیدا نیست.
 از خرمن آتش‌گرفته‌ی ماه
 هزاران انسان درمی‌آید
 اما یکی از آنان آشنای دل
 دو تا از آنان شیدا در این گلزاران نیست.
 آیا زوزه‌ی دهشت‌ناگ باد
 و تکاپوی گرگ‌های پنهان در ابر
 تنها پنداری تبخیرشده از ذهن آدمی هستند؟
 پس چرا از هر جایی که مداد گذر کرده است
 رد پای ویرانی، و اسیرانی به نام خون
 دست‌بسته‌گانی بی‌خانومان، مفلوگانی مجnoon
 دارند بازمی‌آیند؟

تارا

تارا!!

تارا!!

ستاره‌ی بخت‌ام!

برآ!

رهروی‌ی در کنار شب‌ام

نجوای گام‌های ام

هنوز در گوش سنگ پاره‌هاست.

از من هزار روح غلتیده است.

با من هزار روح برخاسته است.

تارا!!

در فرصت پاره‌پاره و کوتاه میان ابرها

سوسویی بزن!

چه بسا نغمه‌های شبانه را نواخته‌ام

و در قفای ام آهنگ‌ها من لرزند.

تارا!

تارا!

میاد همه این راه را به هیچ پیموده باشم.

در گذرگاه

کودکی ام را فریفتید

من که تشنگی توپ رنگین زندگی بودم.

بادبان تان را برافراشتم

دریا به دریا شتافتم

آرزوهای دور و درازی را.

امیدهای محکم را بافتم.

و گیسوان ام بر سالیان

سفید نشست.

افسوس که از پوسته‌های پاره‌پاره‌ی آن توپ

در زیر غم‌گینی این غروب

در کنج و کنار هیچ خاکی

دیگر هیچ هسته‌ای، آبستن هوای تازه‌ای سرنزد.

افسوس کسی بازی‌های شوخ را

عشرت‌های رازناک شیرین

عشق‌های نمکین را

در هیچ بادبانی فرانکشید.

کسی کاسه‌ی هزاران ساله‌ی آب و آرزو را

به لبان ترک ترک تشنگی نزدیک نکرد.

اینکه تو ای سفید

ای واژگونی بید

ای خدایان شکسته در شانه

ای دیوارهای ریخته بر سردهای بی خان و مانی هر دیوانه

(هر دیوانه که مورد آزارهای کودکانه

بازی‌های موذی، اما معصومانه)

شما با هم همه

بستایید این کس را که از کشتن خارج شده

پا به ساحل

سپس به خیابان گذاشت

فریب و فرم‌های رنگارنگ زندگی را شناخته

و در گذرگاه واپسین مانده است!

حضوری روشن

جاپای خوشگل گنجشکان

با جیک جیک کوچک احساس شان

پرواز را با خاک پیوندی می‌دهد

تا زمین را

من

حضوری روشن و پُربال یابم.

که پیکر، هیچ است

اگر که سیاره‌ی تن

تنه از آوای ستاره‌گان باشد.

که امنیت و آسایش پوج است

اگر که دور از وطن

حجره‌ی دلتنگ حنجره را

چراغی از چراگفتن

دریابی از درسفتون نباشد.

گنجشک‌ها آوازی را

شبان گاه با دریاچه می‌گویند

تا من بیگانه‌گی را با مهتاب کناری نهم

آب را با خاک پیوندی دهم
 چون ققنوس در آتش نشینم
 زمین را در نور نشانم.
 از تهی بی ته هیچ
 عشق و اندیشه‌هایی را برای نخستین بار استخراج کرد
 سپس آن‌ها را چون فواره‌ای
 در برهوت تو افشارم.

شبانه

شبانه به دریا من آیم
و به حرفِ کوچکِ موجی تن من سپارم
تا پیراهنِ آدم را
آشنایِ عشق کنم.

شبانه به دریا من آیم
و ذره‌ذره کلام من گیرم
تا دنیایِ ناگفته را
پیچی زلال کنم.
پیچکی تابناک و شفابخش را
برایِ مقابله با پیچ و تابِ هار بروارم.

شبانه به دریا من آیم
تا مشتی احساس
و مشتی آینه برگیرم.

شبانه به دریا من آیم
و تابِ نرمِ آب را من ربایم.

شبانه از دریا بازمی‌آیم
 و شعله‌شعله اندیشه‌ی آب را
 بهره‌ای از بخشندگی مختار را
 برای یاران به ارمغان می‌برم.
 و ناگهان می‌بینم
 که آن پیراهنِ تعی مانده از تنِ آدمی
 اندک‌اندک جان می‌گیرد.
 گرما و روشنی
 به خود هیچ نامِ دیگری
 غیر از خدا نمی‌گیرد.

نابه‌هنگامی

نگاه می‌کنم

نگاه می‌کنم

اما برای بیان بلاهای دنیا

اما برای شرح آشفته‌گری دریا

کلامی را نمی‌جویم.

فصلیست پریشیده

کتابیست ناگشوده

قلمی ناتوان

بر دفتری بی‌شیرازه.

نابه‌هنگامی است.

به سواحل شناسایی خویش شنا می‌کنم.

چشمانات دریاست.

اما دریا

چشمان تو را گم کردہ.

وجود تو گل کردہ

اما درخت

هر چه به اطرافِ خود نگاه می‌کند

برای بیان بلاهای دریا

برای شرح آشفته‌گی دنیا

کلامی را نمی‌جوید.

لحظه

لحظه

فتادن خورشید است
از پلک تاریکی.
اشکی
که در حسرت روزی گم شده می‌چکد.

لحظه

دلست که رها می‌شود به فضا
در نقطه‌ی من،
و نبضن که فرومی‌تپد
در نهان جای ترین زمین.

بوی معطر لحظه
جنگل ساعات را می‌آکند.

ξ ξ

